

Đại biểu Quốc hội: “Học theo 1 bộ sách, thi theo 1 bộ sách là điều tối kỵ”

10:59 18/11/2025

Đồng tình với việc cung cấp sách giáo khoa miễn phí nhưng các đại biểu Quốc hội băn khoăn về cách thức triển khai và việc học, thi khi có một bộ sách giáo khoa thống nhất.

Hiện cả nước có ba bộ sách giáo khoa và một số sách lẻ. (Ảnh: PV/Vietnam+)

Thực hiện Nghị quyết 71-NQ/TW, dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về một số cơ chế, chính sách đặc thù, vượt trội để thực hiện đột phá phát triển giáo dục và đào tạo quy định Bộ Giáo dục và Đào tạo “chủ trì tổ chức thực hiện và quyết định một bộ sách giáo khoa giáo dục phổ thông để áp dụng thống nhất toàn quốc bắt đầu từ năm học 2026 -2027 bảo đảm an ninh, an toàn sách giáo khoa. Đến năm 2030 cung cấp miễn phí sách giáo khoa cho tất cả học sinh.”

Đồng tình với việc cung cấp sách giáo khoa miễn phí nhưng các đại biểu Quốc hội băn khoăn về cách thức triển khai và việc học, thi khi có một bộ sách giáo khoa thống nhất.

Giáo sư Hoàng Văn Cường, đại biểu Quốc hội đoàn Hà Nội bày tỏ sự đồng tình với chủ trương tiến tới cung cấp miễn phí sách giáo khoa để mọi học sinh đều có thể tiếp cận được công cụ giáo dục quan trọng. Tuy nhiên, ông Cường cho rằng cần hiểu rất đúng về chủ trương này.

Theo ông Cường, Bộ Giáo dục và Đào tạo cung cấp một bộ sách giáo khoa thống nhất toàn quốc nhưng không nên viết một bộ sách giáo khoa để cung cấp cho tất cả các trường vì khi đó, các trường sẽ chỉ dùng sách giáo khoa do Bộ Giáo dục và Đào tạo viết. Ông Cường cho rằng điều này sẽ làm triệt tiêu khả năng tư duy, sự sáng tạo của người học. “Nếu quay lại dạy theo một bộ sách thì đó là điều rất đáng lo ngại. Học theo một bộ sách, thi theo một bộ sách là điều tối kỵ,” ông Cường nói.

Đại biểu Trần Thị Nhị Hà, đoàn Hà Nội, lại cho rằng nếu không có một bộ sách giáo khoa thống nhất thì sẽ khó khăn trong việc cập nhật các nội dung kiến thức mới. Bà Hà bày tỏ băn khoăn về việc dự thảo nghị quyết chưa đưa ra một giải pháp cụ thể nào trong việc thực hiện một bộ sách giáo khoa. “Quá trình giám sát cho thấy cử tri rất băn khoăn về lộ trình, thời điểm thực hiện. Dự thảo nghị quyết cần có giải pháp mạnh mẽ hơn nữa, cụ thể hơn nữa. Cần rà soát lại một số loại sách xem có cần thiết không như sách giáo dục thể chất, hoạt động trải nghiệm,” bà Hà kiến nghị.

Về vấn đề lộ trình thực hiện, ngày 22/10, trong phiên thảo luận tại tổ Hà Nội, Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo Nguyễn Kim Sơn cho hay Bộ đang xây dựng đề án, trong đề án có phương án và sẽ xin ý kiến Tổng Bí thư, trình Thủ tướng phê duyệt, cố gắng nhanh nhất trong tháng 11 có phương án.

Giờ học của học sinh Trường Tiểu học Nghĩa Tâm, tỉnh Lào Cai. (Ảnh: Phạm Mai/Vietnam+)

Bên cạnh việc triển khai thực hiện bộ sách, một nội dung cũng được các đại biểu quan tâm là vấn đề thực hiện cung cấp miễn phí sách giáo khoa.

Đại biểu Nguyễn Thị Thuỷ, đoàn Thái Nguyên cho rằng chủ trương miễn học phí và miễn phí sách giáo khoa không chỉ là sự hỗ trợ về mặt tài chính mà chính là sự đầu tư cho tương lai quốc gia, khẳng định cam kết mạnh mẽ của Đảng và Nhà nước trong việc xây dựng một xã hội công bằng, nơi mà mọi trẻ em đều có cơ hội để được phát triển một cách toàn diện. Chủ trương này đã được nhân dân hân hoan đón nhận và thực sự là ý Đảng hợp với lòng dân.

Tuy nhiên, bà Thuỷ lưu ý việc cung cấp miễn phí sách giáo khoa phải thực hiện ý thức tiết kiệm. “Tôi kiến nghị Bộ Giáo dục và Đào tạo quán triệt tinh thần tiết kiệm này ngay từ khâu làm sách, biên soạn ra sách giáo khoa đến khâu học sinh sử dụng sách sau này, nghiên cứu xây dựng bộ sách giáo khoa có thể tái sử dụng được trong nhiều năm để tránh lãng phí,” đại biểu Thuỷ nói.

Cùng quan tâm đến vấn đề này, đại biểu Dương Minh Ánh, đoàn Hà Nội, đề nghị Chính phủ nghiên cứu hình thức, đối tượng cung cấp sách giáo khoa. “Có thể cung cấp sách cho các nhà trường để trường cho học sinh mượn theo từng năm học nhằm tái sử dụng sách thay vì cung cấp trực tiếp cho học sinh và các em chỉ dùng trong một năm để tránh lãng phí,” bà Ánh đề xuất.

Hiện cả nước đang có 3 bộ sách giáo khoa gồm Chân trời sáng tạo, Kết nối tri thức với cuộc sống và bộ Cánh diều. Ngoài ra còn một số sách giáo khoa lẻ. Đây là các sách giáo khoa được thực hiện theo chủ trương xã hội hóa sách giáo khoa; một chương trình, nhiều sách giáo khoa theo Nghị quyết 44 của Quốc hội năm 2014. Các sách giáo khoa phải được Bộ Giáo dục và Đào tạo thẩm định trước khi được đưa vào sử dụng trong các nhà trường. Căn cứ danh mục sách giáo khoa được Bộ Giáo dục và Đào tạo phê duyệt, các nhà trường được quyền quyết định lựa chọn sách giáo khoa phù hợp với đặc thù học sinh, giáo viên, điều kiện thực tế của trường.

Cũng tại Nghị quyết 44, Quốc hội yêu cầu bên cạnh các bộ sách giáo khoa xã hội hóa, Bộ Giáo dục và Đào tạo chủ trì biên soạn một bộ sách giáo khoa. Tuy nhiên, đến nay, Bộ Giáo dục và Đào tạo chưa thực hiện nội dung này.

Bộ Giáo dục và Đào tạo cho hay trong chương trình giáo dục 2018, sách giáo khoa không còn là "pháp lệnh" như chương trình cũ mà chỉ là học liệu tham khảo, là công cụ hỗ trợ giáo viên, học sinh trong quá trình dạy và học nhằm đạt chuẩn chương trình do Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành. Vì vậy, việc ra đề thi, kiểm tra đánh giá được căn cứ trên chuẩn chương trình cần đạt và sử dụng ngữ liệu nằm ngoài tất cả các sách giáo khoa./.

Theo Vietnam+